

Pensioenfondsen,

een ideaal vehikel voor het beheer
van sectorale pensioenplannen

Smarter together for better pensions

En-en verhaal

In het kader van een globale en duurzame aanpak van de pensioenproblematiek is het aanvullend pensioen onontbeerlijk geworden voor iedereen. Er moet in dit kader verder vorm worden gegeven aan een “en-en verhaal” dat een solide wettelijk pensioen combineert en aanvult met een brede en diepe 2e Pijler. De tandem van solidariteit en repartitie in de eerste pijler enerzijds en kapitalisatie in de tweede pijler anderzijds, is dan ook een noodzaak opdat elke toekomstige gepensioneerde van een onbezorgde oude dag kan genieten. Dit moet het streefdoel blijven van het Belgisch pensioensysteem. PensioPlus wil actief bijdragen in het pensioendebat om aldus de duurzame rol van de 2e Pijler te bestendigen.

PensioPlus

PensioPlus is de koepelvereniging van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBP's) en de inrichters van een sectoraal pensioenplan in het kader van de aanvullende pensioenen van de 2e pijler. In het licht van de globale pensioenproblematiek benadrukt PensioPlus het belang van de 2e pijler als onderdeel van de pensioenoplossing, en promoot zij deze op een actieve en permanente wijze teneinde voor iedereen te komen tot een beter en meer adequaat pensioen. Samen met alle stakeholders streeft PensioPlus naar de beste pensioenoplossing voor alle belanghebbenden onder het motto “Smarter together for better pensions”.

“Smarter together for better pensions”

Voorwoord

Vorig jaar werd de 20ste verjaardag van de wet op de aanvullende pensioenen gevierd op de Leergang Pensioenrecht van de KU Leuven. In de slottoespraak van deze viering wees Minister Frank Vandenbroucke (die 20 jaar geleden minister van Pensioenen was) erop dat de wet er mede gekomen is door het gemeenschappelijk inzicht en compromis van de toenmalige politieke actoren dat wettelijke pensioenen én aanvullende pensioenen mekaar aanvullen. Bovendien vormen ze een ideale mix om aan risicodeling te doen tussen enerzijds een repartitiestelsel (1ste pijler) en een kapitalisatiestelsel (2e pijler).

Het is onder meer door de wet op de aanvullende pensioenen dat de aanvullende pensioenen breder in de beroepsbevolking werden aangeboden. Het is in deze context dat de verbreding van de aanvullende pensioenen zich vertaalde in de oprichting van sectorale pensioenfondsen. Een aantal van hen waren al vóór 2003 gestart, maar de grote groei van het aantal aangeslotenen binnen een sectorfonds kwam vanaf 2003/2004 op gang. Het unieke aan sectorale pensioenfondsen is dat ze via sectorakkoorden die tussen de sociale partners gesloten worden, ineens grote groepen van de beroepsbevolking toegang geven tot een aanvullend pensioen. Door het paritair beheer blijven de sociale partners beslissingsbevoegdheid behouden tijdens en na de start van het sectoraal pensioenfonds. Wat dit betreft is de ingezette beweging van verbreding en democratisering van de aanvullende pensioenen geslaagd te noemen. Al is ook hier het werk nog niet klaar, aangezien nog een deel van de actieve beroepsbevolking tot op heden geen toegang heeft tot een aanvullend pensioen.

In de jaren volgend op de start van de sectorale pensioenfondsen kwamen verhogingen van de bijdragevoeten. Dit proces is jammer genoeg – onder meer ten gevolge van moeilijke economische toestanden – in het algemeen tot stilstand gekomen. Daardoor blijven vele sectorale pensioenfondsen ‘ter plaatse’ trappelen wat de (bescheiden) bijdragevoeten betreft. Hierdoor wordt een te laag aanvullend pensioen opgebouwd, wat niet voldoende is om samen met het wettelijk pensioen tot een adequate vervangingsratio te komen in vergelijking met het vroegere loon uit arbeid. Het is zeker een uitdaging om in de toekomst hieraan te blijven werken en de (jongere) aangeslotenen hiervoor te sensibiliseren.

Als verantwoordelijken binnen de groep van de sectorale pensioenfondsen zijn we het aan de inrichters, sociale partners, toezichhouders en vooral aan onze aangeslotenen verplicht om het aanvullend pensioen op een betrouwbare en professionele wijze te beheren. Deze informatiebrochure zet een aantal principes en praktische informatie op een rijtje, die moeten helpen om deze doelstellingen te realiseren. Ze kan o.i. tevens dienen als inspiratiebron voor de sectoren die overwegen om beroep te doen op een pensioenfonds voor het beheer van hun pensioenplan.

Jan De Smet

CEO Pensioenfonds Metaal O.F.P.

Voorzitter PensioPlus

1

Inleiding

Meer dan 2,3 miljoen mensen zijn vandaag aangesloten bij een sectoraal pensioenplan. Dit stemt overeen met 58% van de in de 2e Pijler aangesloten werknemers. Sectorpensioenen spelen met andere woorden een leidende en essentiële rol in de aanvullende pensioenvorming van de meerderheid van Belgische werknemers. Voorwaar een mooie verdienste, zeker wanneer in ogeschouw wordt genomen dat zij relatief nieuw zijn in het Belgische pensioenbestel. Sectorpensioenen zijn pas “echt” van start gegaan in 2004 wanneer de Wet Aanvullende Pensioenen¹ (“WAP”) een gepast wettelijk kader invoerde. Tegelijkertijd dient vastgesteld dat de gemiddelde bijdrage per actieve aangeslotene relatief beperkt blijft met een bijdragevoet die iets meer dan 1% van het jaarloon bedraagt. Globaal genomen zitten de sectorplannen dus nog een heel eind af van de door de regering vooropgestelde minimumnorm van 3%. Er is met andere woorden een duidelijke nood aan verdere verbreding en verdieping van de sectorale pensioenplannen. Met hun “not-for-profit”-karakter en paritair beheer vormen pensioenfondsen een ideaal vehikel voor het beheer van sectorplannen. IBP’s beheren dan ook iets minder dan 3/4e van het in dit kader opgebouwde vermogen.

¹ Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid.

Reeds op 30 juni 2001 werd het ontwerp van Wet op de Aanvullende Pensioenen goedgekeurd door de ministerraad. Eén van de doelstelling van de wet was de democratisering van aanvullende pensioenen in te zetten met als doel de 2e pijler te verspreiden over de ganse beroepsbevolking. De WAP voorzag hiertoe in een bevoegdheidsverruiming voor paritaire comités die voortaan aanvullende pensioenplannen op het niveau van de sector konden instellen in een duidelijk juridisch vaststaand kader.

Ondertussen bieden 57 sectoren een aanvullend pensioenplan (goed voor 83 sectorplannen in totaal) in het voordeel van 2.443.077 aangeslotenen². De in het kader van sectorale pensioenstelsels aangehouden tegoeden bedroegen (eind 2022) 5,6 miljard euro, waarvan pensioenfondsen meer dan 80% beheren³.

Bekijk het Overzicht van de sectorstelsel naar grootte van de opgebouwde reserves hier!

De bijdragen aan sectorale pensioenstelsels beliepen in 2019 in totaal 457 miljoen euro, een stijging met 2% ten opzichte van 2017. De ruime meerderheid van de sectorale pensioenstelsels voorziet in een louter patronale financiering. In de sectorstelsels die voorzien in een lineaire vaste bijdrage bedroeg de gemiddelde bijdrage per actieve aangeslotene in 2021, 1,51% van het loon⁴. De gemiddelde bijdrage voor alle stelsels samen ligt nog lager. De gemiddelde verworven reserve beliep op 1 januari 2022, € 2.331 terwijl de mediaan op € 817 lag⁵.

€ 817

De gemiddelde verworven reserve in de sectorplannen bedraagt 2.331 euro, maar de helft van de aangeslotenen spaarde tot nu minder dan 817 euro.

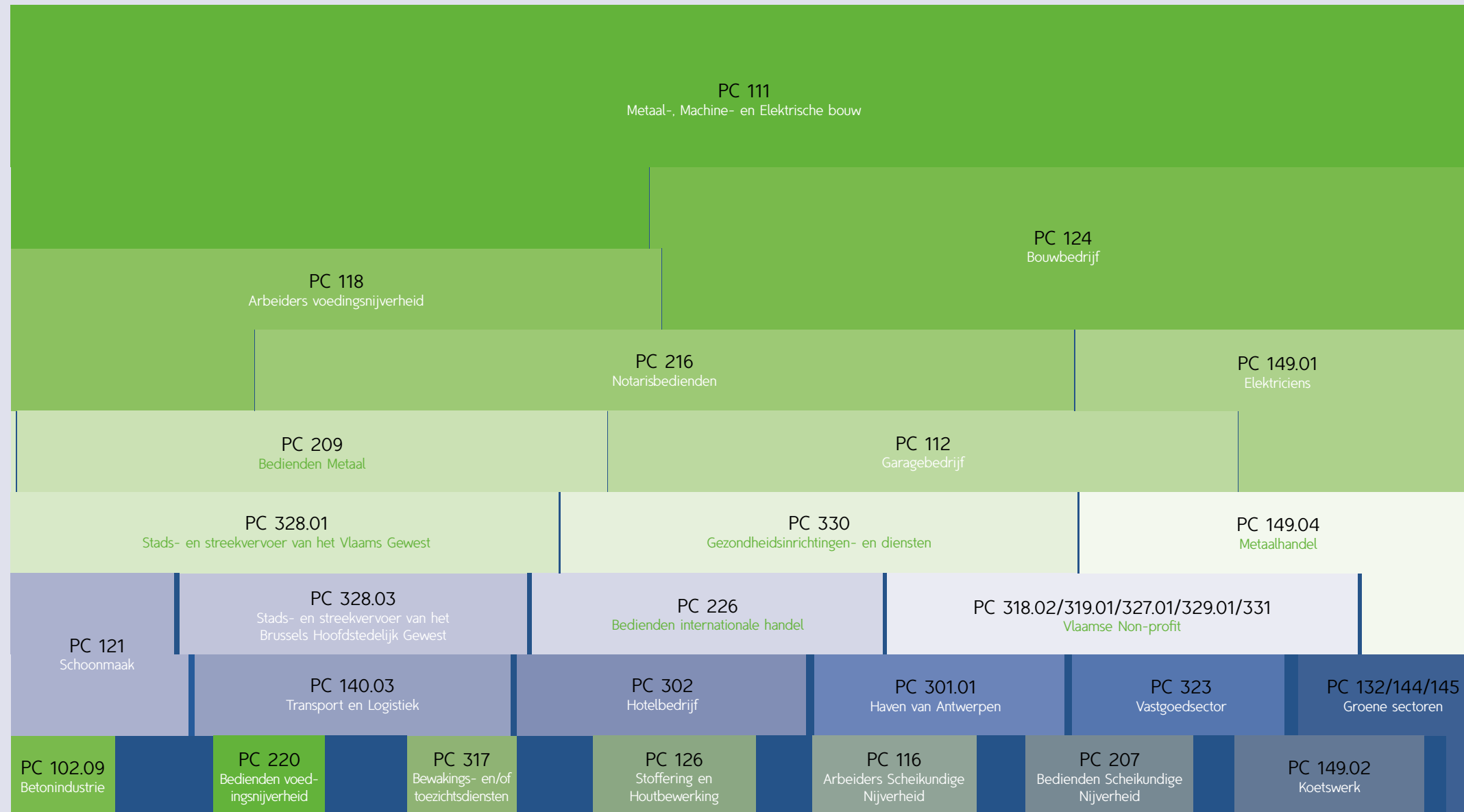
² FSMA-rapport "De tweede pensioenpijler in beeld: aanvullende pensioenen toegelicht, [situatie op 1 januari 2023](#)".

³ FSMA Tweejaarlijks verslag betreffende het aanvullend pensioen voor werknemers, [juli 2023](#).

⁴ Idem voetnoot 3.

⁵ Idem voetnoot 3.

OVERZICHT VAN DE SECTORSTELSEL NAAR GROOTTE VAN DE OPGEBOUWDE RESERVES

Uit deze cijfers⁶ blijkt duidelijk de nood tot een verdere verbreding en verdieping van de 2e Pijler in het algemeen en de sectorstelsels in het bijzonder. Pensioenfondsen zijn ideaal geplaatst om het beheer van sectorale pensioenplannen op te nemen: het zijn “not-for-profit” vehikels (het rendement komt volledig ten goede van de aangeslotenen) die inspraak van de werknemers voorop stellen en (in het kader van sectorplannen) paritair beheerd worden. Als spreekbuis van de Belgische pensioenfondsector pleit PensioPlus dan ook voor een verdere uitbouw van de sectorplannen teneinde ervoor te zorgen dat elke toekomstige gepensioneerde kan genieten van een adequaat (wettelijk én aanvullend) pensioeninkomen.

Met deze brochure beogen wij een toegankelijk zicht te geven op het functioneren van een pensioenfonds (binnen het specifiek hiertoe uitgetekende juridisch, prudentieel, sociaal en fiscaal kader) alsook de mogelijke voordelen van een pensioenfonds bij het beheer van sectorplannen te duiden. Op deze manier trachten wij bij te dragen tot een beter begrip van de werking van sectorplannen en pensioenfondsen.

“De Wet Aanvullende Pensioenen (WAP) opende echter een nieuw venster: een aanvullend pensioen voor alle werknemers. Dan moet je als vakbond een lijn durven trekken: het zou toch niet logisch zijn enkel te strijden voor goede loonsvoorwaarden tijdens de loopbaan en ons niets aan te trekken van de levensstandaard van onze mensen na hun pensionering.”

Mark Selleslach, Voormalige Algemeen Coördinator Non-Profit ACV Puls, voormalig Voorzitter Federaal Pensioenfonds en Ondervoorzitter Vlaams Pensioenfonds Non-Profit.

Bron: 10 jaar pensioenfondsen van de non-profit

“Op het niveau van de samenleving bestaat de beste financieringsstrategie voor een pensioensysteem uit een combinatie van repartitie en kapitalisatie. Dergelijke combinatie betekent dat een diversificatie tot stand komt van risico's die verschillend zijn.”

Bron: Een sterk en betrouwbaar sociaal contract, Commissie Pensioenhervorming 2020-2040.

⁶ Zulks wordt ook aangetoond in het Sigedis themarapport “Aanvullende pensioenopbouw bij werknemers in België” van mei 2021: 76% van alle werknemers (ruim 2,8 miljoen mensen) haalt niet het in het Regeerakkoord vooropgestelde (minimum) bijdragepercentage van 3%; 36% heeft geen 2e Pijler en 40% heeft een onvoldoende hoge 2e Pijler. De benodigde bijkomende bijdrage om tot voormeld minimum te komen wordt in dit rapport begroot op een bedrag van 1,56 miljard EUR extra; het gaat meer bepaald over 800 miljoen EUR voor mensen zonder 2e Pijler en 750 miljoen EUR voor mensen met een te kleine 2e Pijler.

2

Juridisch kader: structuur en organisatie

2.1. Afzonderlijke juridische entiteit

Een pensioenfonds gevestigd in België neemt de specifieke rechtsvorm aan van een OFP, oftewel een Organisme voor de Financiering van Pensioenen.

Autonomie. Het OFP is een afzonderlijke juridische entiteit die alleen instaat voor zijn fondsen en verplichtingen en die losstaat van de inrichter(s)⁷. Het OFP is een door de WIBP⁸ ingevoerde rechtspersoon, speciaal ontworpen om een flexibele governancestructuur en -organisatie mogelijk te maken.

⁷ Hierdoor worden de opgebouwde pensioenuitkeringen en pensioenrechten van de aangeslotenen aan pensioenregelingen beschermd tegen het faillissement van hun werkgever.

⁸ Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

2.2. Autonoom wettelijk kader

Uniek. Aangezien het OFP een rechtspersoon “sui generis” is, is het niet onderworpen aan wetten die gelden voor andere juridische entiteiten. De WIBP is transparant en bepaalt de structuur en de organisatie van het OFP, maar ook de activiteiten en de werking ervan. De wet is beschikbaar in het Frans, Nederlands, Duits en Engels op de website van de Belgische bevoegde toezichtsautoriteiten, de FSMA (www.fsma.be). De wet werd uitgevoerd door Koninklijke Besluiten en toegelicht via circulaires en memoranda⁹ die verduidelijking geven bij de praktische gevolgen van de wetgeving.

2.3. Eenvoudige en flexibele structuur

Governance. De governancestructuur van het OFP voorziet in een gepast onderscheid tussen de operationele verantwoordelijkheden en de verantwoordelijkheden inzake supervisie en toezicht. Bijgevolg moet het OFP uit minstens 2 organen bestaan:

- *een algemene vergadering:*
De inrichter(s) wiens pensioenregelingen worden beheerd door het OFP, is (zijn) steeds lid van de algemene vergadering¹⁰. De algemene vergadering staat in voor de globale supervisie en het toezicht en kan ruime bevoegdheden toegekend krijgen (te bepalen in de statuten¹¹).
- *een raad van bestuur:*
Het OFP moet minstens één operationeel orgaan hebben: de raad van bestuur. Deze laatste bepaalt het algemeen beleid van het OFP en is verantwoordelijk voor de operationele activiteiten.

Contractuele vrijheid. Het juridische kader steunt op beginselen van flexibiliteit en contractuele vrijheid: de partijen die het OFP oprichten kunnen deze structureren in overeenstemming met hun eigen behoeften en wensen, mits de dubbele basisstructuur wordt nageleefd.

9 Ook beschikbaar op de website van FSMA, www.fsma.be.

10 Stemrechten kunnen worden bepaald in de statuten.

11 Statuten of oprichtingsakte

2.4. Paritair beheer

Sociale partners aan zet. Hoewel niet strikt wettelijk verplicht, voorziet het OFP in het kader van sectorplannen nagenoeg steeds in paritair beheer waarbij de raad van bestuur voor de helft is samengesteld uit leden die de werkgevers van de sector vertegenwoordigen en voor de andere helft uit werknemersvertegenwoordigers. Op die manier is het OFP als het ware de emanatie van de sectorale inrichter die op zijn beurt per definitie paritair samengesteld is.

Binnen het OFP berust de beslissingsbevoegdheid bij de sociale partners: zij zijn aan zet om het pensioenfonds in te richten en te organiseren in het licht van de concrete omstandigheden binnen de sector, rekening houdende met sectorspecifieke gevoeligheden en vereisten. Ze worden hierin bijgestaan door de experts van hun keuze die bijvoorbeeld de rol kunnen opnemen van onafhankelijk bestuurder, dan wel als deskundige van een adviescomité. Bij een verzekerde oplossing is dit minder het geval, de sociale partners worden daar geïnformeerd via het toezichtscomité maar dit is geen beslissingsorgaan.

Betrokkenheid van de werknemers: mogelijkheid tot inrichten van adviescomités. Er kunnen steeds (bijvoorbeeld ook in het uitzonderlijk geval waar er niet voorzien is in paritair beheer) een of meer adviescomités worden ingericht om verschillende groepen aangeslotenen aan de pensioenregelingen en begunstigden te betrekken bij het beheer van hun pensioenregelingen door het OFP.

De betrokken partijen kunnen vrij beslissen over de oprichting, samenstelling, bevoegdheden en werking van het (de) adviescomité(s). De WIBP legt in dit verband geen verplichtingen op, behoudens de vereiste om eventuele regelingen schriftelijk vast te leggen.

2.5. Fit & Proper

De leden van de raad van bestuur van het OFP moeten voldoen aan de nodige deskundigheids- en betrouwbaarheidsvereisten (“fit & proper vereisten”). Ze moeten met andere woorden enerzijds eerlijk en integer zijn en anderzijds beschikken over de passende beroepskwalificaties, -kennis en -ervaring nodig voor een prudent en gezond bestuur van een OFP. De deskundigheidsvereiste wordt collectief beoordeeld op het niveau van de raad van bestuur in zijn geheel. Dit wordt bekeken in functie van de specifieke kenmerken van het OFP (aard van de activiteit, complexiteit, risicoprofiel, ...) en van de mate waarin er een beroep wordt gedaan op adviseurs of experts. De benoeming van de leden van de raad van bestuur moet voorafgaandelijk ter goedkeuring worden voorgelegd aan de FSMA.

2.6. Oprichting van een eigen OFP of aansluiting bij een bestaand multi-sectoraal pensioenfonds

Het OFP kan eenvoudig worden opgericht door de loutere goedkeuring van de statuten. Hiervoor volstaat één gewoon lid, zijnde de inrichter van het sectorstelsel. De statuten hoeven daarenboven niet te worden opgesteld door een notaris noch goedgekeurd te worden door een rechtbank. De statuten worden gepubliceerd in de bijlagen aan het Belgisch Staatsblad.

Alvorens zijn activiteiten effectief te kunnen aanvatten, moet het OFP de toelating vragen van de FSMA. Het dossier voor de toelatingsaanvraag dat hiervoor moet worden ingediend, kan eenvoudigweg worden gedownload van de website van de FSMA.

Enkele van de belangrijkste documenten die moeten worden ingediend bij de FSMA zijn:

- de statuten;
- het financieringsplan;
- de verklaring inzake de beleggingsbeginselen (“SIP”);
- een beschrijving van de pensioenregelingen die het OFP van plan is te beheren;
- de beheersovereenkomst¹²;
- informatie over de inrichter en de leden van de operationele organen.

De FSMA neemt een beslissing over de toelatingsaanvraag binnen 3 maanden na de indiening van het volledige dossier. Van zodra de FSMA haar toelating verleent, mag de IBP beginnen pensioenregelingen uit te voeren die pensioenuitkeringen verstrekken.

PensioPlus beschikt over (vrij beschikbare) draaiboeken die als leidraad kunnen dienen bij de oprichting van een pensioenfonds (zie hierna). Onze gespecialiseerde medewerkers beschikken over een jarenlange ervaring en expertise in zulke processen en staan ter uwe beschikking.

Bekijk het draaiboek hier!

¹² Als die er is. De beheersovereenkomst wordt gesloten tussen het OFP en zijn leden-inrichters, en bepaalt zijn beheers- en werkingsregels. Als deze regels worden bepaald in de statuten, dan verplicht de wet niet dat er een beheersovereenkomst wordt gesloten.

START PROCES

IBP OPERATIONEEL

Aanstelling projectteam	Projectplan	Inventaris principes	Design pensioenplan	Oprichting Pensioenfonds	Pensioen-administratie
Projectmanager	Mijlpalen	Bepalen van de inrichter	Formuleren van de doelstellingen	Juridische structuur	Selectie pensioen-beheerder
Inrichter	Goedkeurings-proces	Design van het plan	Budget en kostenprojectie	Statuten	Gegevensstromen
FSMA		Organisatie van het pensioenfonds	Vastleggen van de karakteristieken van het pensioenplan	Beheers-overeenkomst	Communicatie - help desk
Juridische kennis		Uitbesteding (investerings, administratie, andere functies,...)	Afstemmen met de sociale partners	Financieringsplan	Setup, ontwikkeling en implementatie administratie
Actuariële kennis			Opstellen pensioen-reglement	SIP	
Pensioen-administratie				Beleggingsbeleid	
Financiële kennis				Governance-structuur	
Experten uit de sector (PensioPlus,...)					

Multi-sectoraal pensioenfonds zonder economische band:

Pensioenfonds voor verschillende sectorale inrichters. Partijen die (nog) niet wensen over te gaan tot de oprichting van een eigen pensioenfonds kunnen beroep doen op multi-sectorale pensioenfondsen zonder economische band. Dit zijn IBP's die pensioenregelingen beheren voor verschillende, niet aan elkaar verwante (sectorale) inrichters. Op die manier moet men zich niet inlaten met de oprichting van een IBP, noch met de organisatie van het beheer gezien beroep wordt gedaan op een reeds bestaande structuur teneinde schaalvoordelen te realiseren. In de praktijk blijkt dat een niet onbelangrijk aantal sectoren op deze manier opereren¹³.

Binnen de multi-sectorale pensioenfondsen is het mogelijk om – via de techniek van de afzonderlijke vermogens – de activa verbonden aan één of meerdere sectorregelingen af te zonderen van de overige binnen de IBP beheerde activa. Hierdoor kan elk afzonderlijk vermogen zijn eigen investeringsbeleid bepalen via een aparte Statement of Investment Principles (SIP). De financiële resultaten binnen dit afzonderlijk vermogen worden bijgevolg niet vermengd met de overige door het fonds behaalde rendementen.

De inrichters hebben tevens de mogelijkheid om te bepalen of er tussen hen al dan niet een zekere mate van solidariteit zal spelen, en zo ja, wat de omvang van deze solidariteit zal zijn.

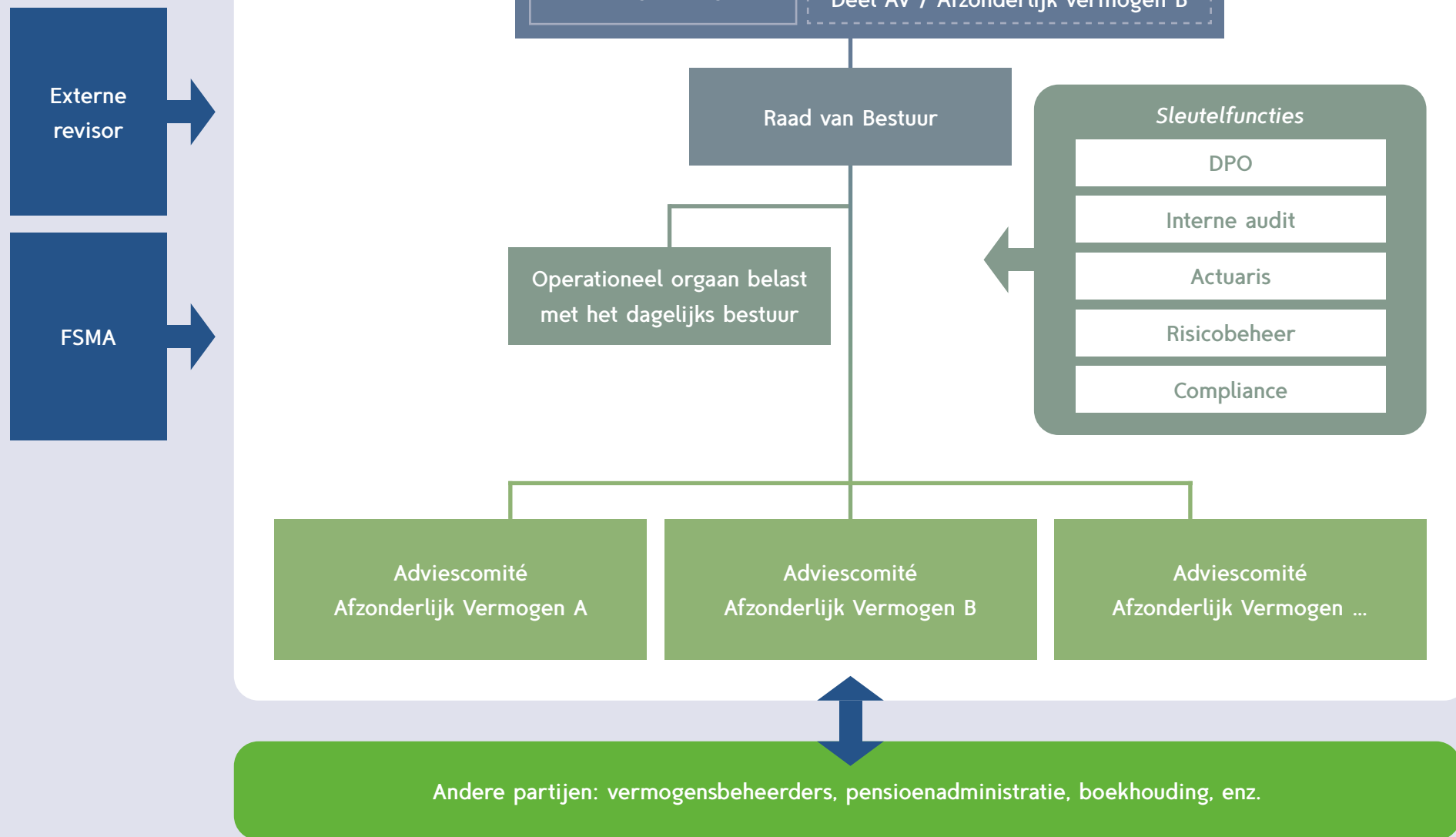
De multi-sectorale pensioenfondsen vormen met andere woorden een flexibele structuur die toelaat om het beheer van een pensioenplan af te stemmen op de concrete eigenschappen van de sector(en) in kwestie, terwijl tezelfdertijd schaalvoordelen worden gerealiseerd door gezamenlijk gebruik te maken van bepaalde diensten zoals bijvoorbeeld de pensioenadministratie of het beleggingsbeheer.

[Bekijk het schema hier!](#)

2.7. Besluit

Het juridische kader uitgetekend in de WIBP schuift eenvoudige beginselen inzake de organisatie- en governancestructuur van het OFP naar voor en stelt partijen in staat om de organisatie en werking ervan aan hun specifieke situatie aan te passen. OFP's die sectorregelingen uitvoeren voorzien – hoewel niet strikt wettelijk verplicht – in de praktijk (nagenoeg) steeds paritair beheer.

¹³ Sefoplus OFP beheert bijvoorbeeld de sectorale pensioenplannen van volgende paritaire (sub-)comités: 112 (Garagebedrijf), 142.01 (Terugwinning metalen), 149.02 (Koetswerk), 149.03 (Edele metalen), 149.04 (Metaalhandel), 120 (Textielnijverheid), 120.01 (Textielnijverheid Verviers) en 214 (bedienden Textielnijverheid); Pensioenfonds Vlaamse Non-profit/Social-profit beheert bijvoorbeeld de sectorale pensioenplannen van volgende paritaire (sub-)comités: 318.02 (Diensten voor gezins- en bejaardenhulp), 319.01 (Opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten), 327.01 (Beschutte en sociale werkplaatsen en maatwerkbedrijven), 329.01 (Socioculturele sector) en 331 (Kinderopvang en gezondheidsinstellingen en -diensten).

3 Prudentieel kader

3.1. Toezicht

De FSMA oefent toezicht uit op de IBP's. Binnen de FSMA is de specifieke afdeling "Toezicht op aanvullende pensioenen" belast met dit toezicht. Deze afdeling bestaat uit een uiterst bekwaam team van meertalige actuariële, juridische, financiële en economische experts. De afdeling is gemakkelijk toegankelijk en past een filosofie van open discussie toe.

3.2. Prudent en coherent kader met kwalitatieve regels

Prudent en coherent beheer. Het hoofddoel van het Belgische prudentiële kader is het creëren van een prudent en coherent beheersmodel waarin de beleggingen in harmonie zijn met de kenmerken van de pensioenregelingen en hun aangeslotenen en waarin de beleggingen stroken met de onderliggende technische voorzieningen. Dit model verleent autonomie in het bestuursbeleid, dat prudent en degelijk moet zijn.

Kwalitatieve regels versus kwantitatieve regels. De WIBP beschrijft de regels die de IBP moet naleven met betrekking tot de technische voorzieningen, de beleggingen en het beheer. De wet schrijft kwalitatieve regels voor in plaats van kwantitatieve regels, en dit zowel voor de bepaling van de technische voorzieningen als voor de beleggingen.

Principle-based. De meeste van de in de WIBP opgenomen normen zijn op een “open” manier geformuleerd. In plaats van normatief en exact op te leggen hoe een bepaalde verplichting dient te worden ingevuld, beperkt de wet zich veelal tot het beschrijven van een bepaald resultaat. De IBP's moeten vervolgens die normen zelf invullen rekening houdend met hun specifieke situatie en omstandigheden..

3.3. Technische voorzieningen

Juist bedrag van passiva gedekt door passende activa. Met betrekking tot de pensioenregelingen die de IBP uitvoert, moet zij een juist bedrag van passiva (de zogenaamde “technische voorzieningen”) vaststellen dat overeenkomt met de financiële verplichtingen die voortvloeien uit de pensioenregelingen. Deze technische voorzieningen moeten met andere woorden volstaan om de reeds verschuldigde pensioenen en de opgebouwde pensioenrechten te waarborgen, en dit in overeenstemming met een prudente waarderingmethode. De berekeningsbasis van de technische voorzieningen moet deel uitmaken van het financieringsplan (zie hierna) dat overeengekomen wordt tussen de IBP en de inrichter(s). Het vereiste niveau van de voorzieningen is afhankelijk van het type van het plan (zie hierna).

Bekijk de verschillende types van plannen hier!

	Defined Contribution (DC)	Defined Benefit (DB)	Cash Balance (CB)
Belofte van de werkgever	De inrichter verbindt er zich toe om periodiek bepaalde vooraf vastgestelde bijdragen te betalen.	De inrichter belooft om op moment van pensionering een bepaalde prestatie in rente of kapitaal uit te keren.	Dit type betreft een mengvorm tussen DC en DB. De inrichter belooft een bepaald doel op einddatum, waarbij dit doel wordt vastgesteld als het resultaat van de kapitalisatie aan een in het pensioenreglement vastgelegd rendement van op vastgestelde vervaldagen toegekende bedragen.
Bijdragen (periodieke financiering)	De bijdragen die gestort dienen te worden, zijn gekend. Dit is immers de door de inrichter gedane belofte.	De bijdragen die de inrichter moet storten om het beloofde doel te bereiken, zijn niet gekend. Deze worden jaarlijks berekend om de prestaties te waarborgen.	Niettegenstaande de bijdragen gebruikt voor de berekening van het door de inrichter beloofde doel gekend zijn, stemmen deze niet noodzakelijk overeen met de werkelijk gestorte bijdragen. Deze zijn immers (mede) afhankelijk van het behaalde rendement.
Prestaties op einddatum	De prestaties zijn niet gekend. De prestaties zijn het resultaat van de kapitalisatie van de bijdragen.	De prestaties zijn gekend. Dit vormt de belofte van de inrichter.	Deze prestaties zijn gekend. Dit vormt de belofte van de inrichter.

DB/CB. Met betrekking tot pensioenregelingen van het type vaste prestaties (Defined Benefit – DB) of Cash Balance (CB), en deze die in een beleggingsrendement voorzien of een dekking bieden tegen biometrische risico's¹⁴, kan de berekeningsmethode van de technische voorzieningen rekening houden met prudente rentevoeten die bijvoorbeeld toekomstige beleggingsrendementen in acht kunnen nemen. De technische voorzieningen mogen echter niet lager zijn dan de zogenaamde minimale verworven pensioenreserves zoals bepaald door de pensioenregeling en de sociale en arbeidswetgeving. Mits dit minimum wordt nageleefd, laat de wet een langetermijnperspectief toe met betrekking tot de toe te passen berekeningsmethode.

DC. Voor pensioenregelingen van het type vaste bijdragen (Defined Contributions – DC) moeten de op te bouwen of samen te stellen technische voorzieningen minstens gelijk zijn aan de som van de verworven pensioenrechten, zoals bepaald door de pensioenregeling en de sociale en arbeidswetgeving.

De meeste sectorplannen zijn DC-plannen en zullen de verworven reserves mee evolueren met de bewegingen van de activa. De wettelijke minimumrendementsgarantie zoals bepaald in artikel 24 WAP moet daarenboven niet gefinancierd zijn (tenzij het over persoonlijke bijdragen gaat). In de meeste sectorplannen zijn de technische voorzieningen met andere woorden gelijk aan de aangehouden activa.

Financieringsplan. De IBP moet een financieringsplan opstellen met instemming van alle inrichters die zich ertoe verbinden om dit plan uit te voeren en de bijdragen conform dit plan te betalen.

Het financieringsplan bepaalt de berekeningsmethode van de bijdragen die per pensioenregeling moeten worden betaald, om een passende financiering te verzekeren van de pensioenverplichtingen, om (in voorkomend geval) de solvabiliteitsmarge samen te stellen en om alle kosten en uitgaven te dekken. Het financieringsplan moet worden ter kennis gebracht van de FSMA.

Vrije reserves. De sociale wetgeving legt in het kader van DC- en CB-plannen een minimumrendementsgarantie op. Ter afdekking van deze garantie, kan er binnen de IBP een zogenaamde “vrije reserve” worden aangelegd. Deze reserve wordt gefinancierd door een stuk van het rendement niet onmiddellijk toe te kennen aan de aangeslotenen, maar dit overrendement te gebruiken om een vrije reserve aan te leggen. De in het kader van deze reserve aangehouden tegoeden kunnen dan worden gebruikt om eventuele onderfinancieringen ten opzichte van het wettelijke minimumrendement op te vangen.

De aanleg van zulke reserves is evenwel niet verplicht; er bestaan ook andere manieren om de minimumrendementsgarantie af te dekken, zoals het aanleggen van een voorziening bij de inrichter (meestal betreft het een Fonds voor Bestaanszekerheid), dan wel een bijkomende patronale bijdrage innen op basis van een sectorale CAO.

¹⁴ Risico's in verband met overlijden, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid en levensverwachting.

Solvabiliteitsmarge. Enkel IBP's die zichzelf (en dus niet de inrichter) verbinden tot het verzekeren van de pensioenverplichting(en), evenals IBP's die biometrische risico's dekken, moeten een solvabiliteitsmarge samenstellen (bepaald door Koninklijk Besluit).

3.4. Prudente beleggingen

Prudente beleggingen. De technische voorzieningen moeten worden gedekt door activa die worden belegd volgens het "prudent person"-beginsel. De activa worden belegd in het belang van de aangeslotenen en de begunstigden op een zodanige wijze dat de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel wordt gewaarborgd..

Verklaring inzake de beleggingsbeginselen ("SIP"). De sociale partners bepalen het beleggingsbeleid dat de IBP voert in de verklaring inzake de beleggingsbeginselen ("SIP" - Statement of Investment Principles"). Het betreft een schriftelijke verklaring die de toegepaste wegingsmethoden voor beleggingsrisico's, de risicobeheerprocedures en de strategische spreiding van activa in het licht van de aard en de duur van de pensioenverplichtingen beschrijft alsook de wijze waarop (in voorkomend geval) in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu-, sociale en governancefactoren.

Verder preciseert deze verklaring in welke mate en op welke wijze verwijzingen naar ratings gebruikt worden in het beleggingsbeleid, beschrijft ze (in voorkomend geval) het betrokkenheidsbeleid van de IBP

en beschrijft ze hoe de beleggingsstrategie inzake aandelen afgestemd is op het profiel en de looptijd van de pensioenverplichtingen. De IBP moet deze verklaring ten minste om de 3 jaar herzien en onverwijld na elke belangrijke wijziging van het beleggingsbeleid.

Beheer en bewaring van activa. De IBP mag vrij beleggingsbeheerders aanwijzen voor het beheer van zijn portefeuille. Het pensioenfonds moet ook een bewaarder aanstellen. De bewaarder houdt de activa in bewaring op een financiële-instrumentenrekening in haar boeken en geopend op naam van de IBP, zodat continu duidelijk kan worden vastgesteld dat zij aan de IBP, de aangeslotenen en pensioengerechtigden van de pensioenregeling toebehoren.

Mogelijkheid (maar geen verplichting) om in het investeringsbeleid rekening te houden met ESG-factoren. In de bepaling van haar beleggingsbeleid staat het de IBP vrij om al dan niet rekening te houden met het mogelijke langetermijneffect van beleggingsbeslissingen op milieu-, sociale en governancefactoren. Er zijn verschillende manieren om duurzaamheidsfactoren in aanmerking te nemen; zie bijvoorbeeld hierna de door [Eurosif geïdentificeerde methoden](#). Uit recent onderzoek blijkt dat pensioenfondsen bijna 70 percent van hun activa beleggen in fondsen die ecologische of sociale kenmerken promoten of die duurzaam beleggen tot doel hebben.

Exclusion

- *Controversial Activities:* an approach that systematically excludes specific investments or classes of investment from the investible universe because of involvement in certain activities based on specific criteria.
- *Norm-based:* screening of investments according to their compliance with international standards and norms.

ESG Selection

- *Integration:* the explicit inclusion by asset managers of ESG risks and opportunities in traditional financial analysis and investment decisions based on a systematic process and appropriate research sources.
- *Best-in-class selection:* approach according to which leading or best-performing investments within a universe, category or class are selected or weighted based on ESG criteria.

Thematic

- *Sustainable Themed:* investments in themes or assets linked to the development of sustainability.
- *Impact Investing:* investments in companies, organizations and funds with the intention of generating a social and environmental impact alongside a financial return.

Activism

- *Engagement and proxy voting:* engagement activities and active ownership through voting of shares and engagement with companies on ESG matters.

3.5. Balans van de IBP: activa en passiva

Zoals hiervoor vermeld, moeten de technische voorzieningen steeds gedekt worden door voldoende passende activa. Samengevat in de vorm van een balans, gelden onderstaande beginselen met betrekking tot de beleggingen en de verplichtingen van een pensioenfonds.

<p>Activa Beleggingen om de technische voorzieningen te dekken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in lijn met het “prudent person”-beginsel • gewaardeerd aan marktwaarde • belegd in het belang van de aangeslotenen en begunstigden • belegd om de veiligheid, de kwaliteit, de liquiditeit en het rendement van de portefeuille te waarborgen • in lijn met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen • hoofdzakelijk belegd op gereguleerde markten • beleggingen in derivaten zijn mogelijk voor zover ze de prudentiële aard ondersteunen of anderszins gerechtvaardigd zijn • naar behoren gediversifieerd 	<p>Passiva – Verplichtingen Technische voorzieningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor DC-plannen zijn de op te bouwen technische voorzieningen steeds gelijk aan de som van de sociale verworven reserves • voor DB/CB-plannen bedrag moet de voorziening voldoende zijn om de reeds verschuldigde pensioenen en de opgebouwde pensioenrechten te waarborgen: <ul style="list-style-type: none"> ◦ in overeenstemming met een prudente waarderingsmethode (prudente keuze van de economische en actuariële hypothesen) ◦ de methode en hypothesen blijven in het algemeen van boekjaar tot boekjaar ongewijzigd ◦ de gekozen methode en hypothesen moeten de duurzaamheid van de verbintenissen vrijwaren ◦ mag niet lager zijn dan de minimale verworven rechten die worden bepaald door de sociale en arbeidswetgeving
<p>Andere beleggingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • flexibiliteit • gewaardeerd aan marktwaarde • alternatief voor de dekking van de zogenaamde “solvabiliteitsmarge”: gewaarborgde vordering op de inrichter <p>Activa die de dekkingswaarden en solvabiliteitsmarge overschrijden</p>	<p>“Solvabiliteitsmarge”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor de dekking van de uitkeringen ingeval van overlijden, invaliditeit en arbeidsongeschiktheid (biometrische risico’s) • gebaseerd op kwantitatieve regels (eventueel verminderd door (her) verzekering van de risicodekking) <p>Saldo (sociaal fonds, vrije reserves)</p>

3.6. Governancesysteem

Gezond en prudent beheer. De IBP moet over een doeltreffend governancesysteem beschikken dat voor een gezonde en prudente bedrijfsvoering zorgt. Dit systeem dient in verhouding te staan tot de omvang, aard, schaal en complexiteit van haar werkzaamheden. Dit betreft het zogenaamde “proportionaliteitsbeginsel”.

Het governancesysteem omvat o.m. een adequate en transparante organisatiestructuur, een doeltreffend systeem van interne controle, maatregelen om de continuïteit van de diensten en de activiteiten te garanderen, een doeltreffend risicobeheersysteem (zie hierna), schriftelijke beleidslijnen, een beloningsbeleid en passende onafhankelijke sleutelfuncties.

Forward-looking en risk-based risicobeheersysteem. Teneinde de pensioenrechten van haar aangeslotenen en pensioengerechtigden te beschermen dient de IBP een risicobeheersysteem in te stellen gericht op het identificeren, meten, beoordelen, opvolgen en beheren van de risico's waaraan zij is of kan worden blootgesteld.

De IBP moet – rekening houdende met het proportionaliteitsbeginsel – een duidelijk begrip hebben van de manier waarop de risico's haar goede werking en dus het nakomen van haar verbintenissen (kunnen) beïnvloeden, en dit zowel uitgaande van huidige situatie alsook op basis van gestreste situaties en langere termijn analyses. Het risicobeheersysteem is doeltreffend en goed geïntegreerd in de organisatiestructuur en de

besluitvormingsprocessen, en vormt bijgevolg een belangrijk instrument voor het voeren van een (pro-)actief risicobeheer.

Eigen-risicobeoordeling. Elke IBP moet minstens om de drie jaar of onmiddellijk na een significante wijziging van haar risicoprofiel of van de door haar uitgevoerde pensioenregelingen een eigen-risicobeoordeling verrichten. Deze oefening strekt ertoe de risico's te beoordelen waaraan zij op korte en op lange termijn is of kan worden blootgesteld en die gevolgen kunnen hebben voor de mogelijkheid van de IBP om aan haar verplichtingen te voldoen, alsook de doelmatigheid van het gevoerde risicobeheer te evalueren.

3.7. Besluit

De WIBP voorziet in een uiterst geschikt prudentieel kader voor het beheer van sectorplannen waarbij paritair beheer voorop staat, samen met een hoge mate van autonomie en beslissingsbevoegdheid door kwalitatieve regels voor te schrijven en flexibiliteit te verlenen in o.m. de beleggingsstrategie, de financiering, enz. De governancestructuur en de naleving van het “prudent persoon” principe waarborgen op hun beurt een degelijk beheer dat de belangen en pensioenrechten van de aangeslotenen veilig stelt.

4

Sociaal kader

4.1. Sectorale inrichter

Paritair samengestelde rechtspersoon. De sectorale inrichter is een paritair samengestelde rechtspersoon die via een in een paritair comité of subcomité gesloten collectieve arbeidsovereenkomst wordt aangeduid. Deze inrichter kan de pensioentoezegging doen op het niveau van één enkel paritair comité of subcomité, dan wel optreden voor meerdere (sub-)comités. In dit laatste geval mag hij weliswaar uitsluitend de opbouw van aanvullende pensioenen tot doel hebben.

In principe geldt het sectorplan voor alle werkgevers en de met hen verbonden werknemers die behoren tot het (de) paritair comité(s) of subcomité(s) waarvoor de pensioentoezegging werd gedaan. Teneinde (o.m.) rekening te houden met de reeds bestaande ondernemingsplannen, kunnen de sectorale sociale partners beslissen om bepaalde werkgevers buiten het toepassingsgebied te houden, dan wel een opting-out te voorzien. In dit laatste geval krijgen de werkgevers de mogelijkheid om de uitvoering van het pensioenstelsel voor alle of een deel van hun werknemers geheel of gedeeltelijk zelf te organiseren in een pensioenstelsel op het niveau van de onderneming.

4.2. Beheersovereenkomst

Fundamentele regels. Hoewel niet strikt wettelijk verplicht, zijn de sectorale IBP's in de praktijk allemaal paritair samengesteld, en dus een afspiegeling van de samenstelling van de sectorale inrichter. De afspraken tussen de IBP en de inrichter vinden hun beslag in de beheersovereenkomst. Deze overeenkomst bepaalt de beheers- en werkingsregels van de IBP alsook de rechten en verplichtingen van de inrichter(s).

In de beheersovereenkomst worden met andere woorden de fundamentele spelregels vastgelegd. Zo moet o.a. worden bepaald hoe de activa worden beheerd, welke toewijzing zal spelen ingeval van afzonderlijke vermogens, wat er dient te gebeuren ingeval van niet-betaling van bijdragen, welke procedure wordt gevolgd in geval van een geschil over de toepassing of de interpretatie van de werkings- en beheersregels, enz. Deze regels worden meestal ook overgenomen in de sectorale CAO waarmee het pensioenstelsel wordt ingevoerd.

Beslissingsbevoegdheid. Het is aan de sociale partners om het pensioenfonds en de samenwerking met de inrichter in te vullen naargelang de concrete omstandigheden en gevoeligheden van de sector. De beslissingsbevoegdheid van de sociale partners staat voorop. Dit zal minder het geval zijn dan bij een verzekerde oplossing, waarbij de sociale partners in het toezichtscomité louter worden geconsulteerd.

4.3. Solidariteitsluit

Sociale plannen. Sociale pensioenplannen vormen een bijzondere categorie van pensioenstelsel die naast de opbouw van een aanvullend pensioen, tevens voorzien in een aantal solidariteitsprestaties in het kader van een zogenaamd "solidariteitsluit". Deze prestaties worden beschreven in het solidariteitsreglement en voorzien in de verderzetting van de pensioenopbouw tijdens bepaalde inactiviteitsperiodes, dan wel in de uitbetaling een rente ingeval van overlijden, invaliditeit of ziekte. Deze plannen zijn niet onderworpen aan de verzekeringstaks van 4,4%.

IBP als beheersinstelling van het solidariteitsluit. Net zoals bij het pensioenluit, dient de inrichter het solidariteitsluit onder te brengen bij een afzonderlijke juridische entiteit. De flexibele structuur van een IBP maakt deze ideaal geschikt om naast het pensioenluit, tevens het beheer van het solidariteitsluit op te nemen. De inrichter kan op deze manier zowel het pensioenplan als het solidariteitsplan onderbrengen bij één en dezelfde instelling.

4.4. Transparantieverlag

Volledig transparantie. Inzake informatie over het pensioenplan leggen IBP's een volledige transparantie aan de dag, zowel naar de inrichter als de aangeslotenen en de rentegenieters. Gegevens die uit hun aard periodiek worden bijgewerkt, worden opgenomen in het transparantieverlag. In dit verslag zal duidelijk en transparant gecommuniceerd worden omtrent het o.m. beleggingsprofiel, de beleggingsresultaten, de kostenstructuur, enz.

In de nieuwe transparantiewet¹⁵ is voorzien dat mypension.be zal worden gebruikt als een portaal om deze informatie ter beschikking te stellen van de aangeslotenen.

4.5. Aan aangeslotenen en begunstigen te verstrekken inlichtingen

De Belgische sociale wetgeving is volledig in overeenstemming met de informatieverplichtingen van IORPII en beoogt aldus meer transparantie. De nieuwe transparantiewet wil de transparantie in het kader van de tweede pensioenpijler versterken, zowel op het niveau van het pensioenoverzicht als op het vlak van mypension.be. Via kwaliteitsvolle pensioencommunicatie wil men de burger een duidelijker inzicht laten verwerven in het aanvullend pensioen dat hij later mag verwachten om aldus het vertrouwen in de tweede pijler én het pensioenstelsel in het algemeen te verhogen.

De aangeslotenen aan de pensioenregeling ontvangen jaarlijks een pensioenoverzicht met informatie over hun individuele opgebouwde pensioenaanspraken en het actuele financieringsniveau ervan.

De "SIP" wordt ook, op verzoek, ter beschikking gesteld van de aangeslotenen en begunstigen of hun vertegenwoordigers.

Andere informatie kan worden gevraagd om de aangeslotenen en begunstigen nauwkeurige informatie te verstrekken over hun pensioenuitkeringen.

¹⁵ Wet van 26 december 2022 tot wijziging van verscheidene bepalingen ter versterking van de transparantie in het kader van de tweede pensioenpijler.

4.6. Besluit

Sectorale IBP's zijn in de praktijk allemaal paritair samengesteld en zijn een afspiegeling van de samenstelling van de sectorale inrichters. De beslissingsbevoegdheid van de sociale partners staat in deze voorop. Inzake informatie over het pensioenplan leggen IBP's een volledige transparantie aan de dag, zowel naar de inrichter als de aangeslotenen en de rentegenieters.

Deze IBP's zijn omwille van hun specifieke karakteristieken, zoals hun not-for-profit-karakter (rendement komt volledig ten goede van de aangeslotenen) en (veelal) paritair beheer, uitermate geschikt om mee vorm te geven aan de verdere verbreding en verdieping van de sectorale pensioenplannen.

5

Belastingstelsel

5.1. Gunstig belastingstelsel in de vennootschapsbelasting

IBP's zijn onderworpen aan de Belgische vennootschapsbelasting. Dit houdt echter niet in dat een IBP wordt belast als een gewone onderneming. Integendeel, een IBP wordt belast volgens een bijzonder inkomstenbelastingstelsel dat geldt voor beleggingsfondsen¹⁶ (ICB's) waardoor de belastbare grondslag¹⁷ van de IBP **uitsluitend** bestaat uit:

- **Ontvangen abnormale of goedgunstige voordelen**

Het begrip "abnormaal of goedgunstig" is een gekend Belgisch juridisch begrip dat verwijst naar inkomen dat niet bekomen wordt via zogenaamde "at arm's length" transacties en dat beschouwd moet worden als belastbaar inkomen.

Door uitsluitend betrokken te zijn in "at arm's length" transacties kan de IBP vermijden dat dit soort inkomen zou toegevoegd worden aan zijn belastbare grondslag.

¹⁶ Meer bepaald "open ended" beleggingsfondsen van het UCITS-type: instellingen voor collectieve beleggingen (ICB's). In België worden vaak BEVEK's gebruikt.

¹⁷ De geldende vennootschapsbelasting bedraagt 25%, behalve voor betaalde geheime commissielonen die onderworpen zijn aan een belastingtarief van 103%. Deze laatste belasting is aftrekbaar, terwijl de gewone vennootschapsbelasting van 25% niet kan worden afgetrokken.

- **Verworpen uitgaven, andere dan waardeverminderingen en minderwaarden op aandelen**

Volgens de Belgische belastingwetgeving zijn bepaalde kosten die de juridische entiteit maakt niet (volledig) aftrekbaar, zelfs als het gaat om beroepskosten. Voorbeelden van dergelijke niet-aftrekbare kosten zijn: niet-aftrekbare belastingen, boetes, niet-aftrekbare autokosten, restaurant- en representatiekosten, bepaalde sociale voordelen die worden toegekend aan werknemers.

De IBP zou in principe in staat moeten zijn deze kosten te vermijden, of minstens te beperken.

- **Betaalde geheime commissielonen**

Dit deel van de belastbare grondslag wordt gevormd door betalingen waarvoor de belastingaangifteformaliteiten niet werden vervuld. Met andere woorden: de betalingen vonden plaats, maar de begunstigden van de betalingen werden niet aangegeven bij de belastingadministratie. Omdat door deze niet-aangifte de belastingadministratie de begunstigde van de betaling niet kan belasten, wordt de betaler gestraft en belast.

Deze belasting is gemakkelijk te vermijden door de belastingwetgeving betreffende de aangifte van lonen, honoraria en commissies na te leven.

Beleggingen. De IBP is niet gehouden tot enige belasting op de beleggingsopbrengsten. Evenzo worden (Belgische en buitenlandse) dividendinkomsten en intrestinkomsten in principe niet belast in hoofde van de IBP.

Indien Belgische roerende voorheffing op inkomsten werd toegepast bij de betaling van de inkomsten aan de IBP, dan wordt deze belasting (mits voldaan aan bepaalde voorwaarden) gecrediteerd tegen de vennootschapsbelasting, die eventueel verschuldigd is (cf. supra). In die gevallen wordt de saldobelasting die niet werd gecompenseerd, terugbetaald. Dit resulteert in een gunstige belastingbehandeling waarbij “bruto-inkomen” vaak gelijkstaat met “netto-inkomen”.

5.2. Internationale belasting: voordeel halen uit verdragen inzake dubbele belasting

Zeer uitgebreid netwerk van verdragen inzake dubbele belasting.

Omdat een IBP onderworpen is aan de vennootschapsbelasting, zal ze in het algemeen kunnen genieten van de voordelen van de Belgische dubbelbelastingverdragen. België heeft één van de meest uitgebreide netwerken op het vlak van verdragen inzake dubbele belasting, hetgeen resulteert in een hoger “netto” inkomen uit dividenden voor Belgische IBP's dan in de meeste andere landen.

Dit betekent dat als de staat van herkomst een belasting aan de bron toepast, een IBP in principe in staat zal zijn om een belastingvrijstelling of -vermindering van buitenlandse roerende voorheffing op dividenden en interesten te eisen, mits aan de voorwaarden van het verdrag voldaan wordt.

5.3. BTW

Vrijstelling. IBP's genieten van een BTW-vrijstelling voor de aan hen verstrekte diensten. Op basis van de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie gaat het meer bepaald over volgende vrijgestelde “beheersactiviteiten”¹⁸:

- het “financieel beheer” van een IBP¹⁹: diensten die bestaan uit het beheer van de activa van het IBP,
- alsook het “administratieve beheer”: diensten van administratief beheer voor de werking van de IBP, voor zover ze specifiek en essentieel zijn voor de IBP, bijvoorbeeld: opstelling van het jaarverslag, informatie aan de aangeslotenen bij de pensioenregeling, rapportering bij de bevoegde autoriteiten, enz.

Indien honoraria voor diensten die vrijgesteld zijn van BTW worden aangerekend door een Belgische dienstverlener, dan wordt de vrijstelling gewoon toegepast. Indien de dienstverlener buiten België is gevestigd, dan moet eerst worden nagegaan waar zijn diensten voor

¹⁸ Voor de definitie van het begrip “beheersactiviteiten” in de zin van de BTW-vrijstelling kan men zich laten leiden door de rechtspraak, waaronder deze van het Europese Hof van Justitie (EHJ), en ook door commentaren en rechtsleer over het beheer van ICB's (hoewel deze laatste niet als zodanig kunnen worden overgenomen omdat het doel en de activiteiten van OFP's verschillen van die van ICB's. Het begrip “beheer” van het OFP is ook eigen aan de BTW en dit is een autonoom concept van EU-wetgeving. Bijgevolg zijn definities die worden gegeven voor financieelrechtelijke doeleinden, misschien niet noodzakelijk doorslaggevend.

¹⁹ Activabeheer omvat niet de bewaargeving of de feitelijke financiële depositoactiviteiten op de effecten door het OFP.

BTW-doeleinden plaatsvinden. Indien honoraria voor diensten die vrijgesteld zijn van BTW worden aangerekend aan de IBP door een dienstverlener die gevestigd is in de EU (maar buiten België), dan zal er over het algemeen geen BTW verschuldigd zijn in de EU-Lidstaat waar de dienstverlener is gevestigd, noch in België²⁰.

5.4. Andere indirecte belastingen

De IBP zelf is niet onderworpen aan de taks op beursverrichtingen. Dit betekent dat de directe beleggingen van het OFP vrijgesteld zijn van beurstaks.. Deze taks kan evenwel onrechtstreeks ten laste vallen van de IBP indien de IBP opteert voor deelname in bepaalde beleggingsfondsen die onderworpen zijn aan de belasting. Er zijn geen inschrijvingsbelasting of zegelrechten verschuldigd op een Belgische IBP. De IBP is evenmin onderworpen aan de taks op effectenrekening.

5.5. Besluit

Het OFP geniet van een gunstig belastingstelsel, zowel wat betreft directe als indirecte belastingen.

²⁰ Activabeheer omvat niet de bewaargeving of de feitelijke financiële depositoactiviteiten op de effecten door het OFP.

6

Voordelen van een sectoraal pensioenfonds

Een pensioenfonds is een financiële instelling met een sociale doelstelling

- “Not-for-profit”
- Geen aandeelhouders
- Maatschappelijk doel beperkt tot verstrekken van de door de sociale partners voorziene pensioenuitkeringen
- Rendement komt volledig ten goede van de aangeslotenen

Een OFP bepaalt zijn eigen investeringsbeleid

- Op maat gemaakt kader vastgelegd in de SIP met een bijzondere focus op risicobeheer
- Vrije keuze van vermogensbeheerders en bewaarders
- Per definitie langetermijn-beleggers
- Investerings voor een groot deel in de reële economie
- Vrije keuze om al dan niet rekening te houden met ESG in het investeringsbeleid

Communicatie

- Een OFP bepaalt zelf (binnen het wettelijk kader) de communicatie naar aangeslotenen en begunstigden
- Mogelijkheid om eigen accenten te leggen

Beslissingsrecht: sociale partners aan zet

- Flexibiliteit: principle-based karakter van de WIBP (versus rule-based) normen in te vullen in functie van specifieke situatie en omstandigheden
- Beslissingsbevoegdheid om om het pensioenfonds en de samenwerking met de inrichter in te vullen

Paritair beheer

- IBP's met sectorplannen worden (nagenoeg steeds) paritair beheerd
- Afspiegeling van de (per definitie) paritair samengestelde sectorale inrichter
- Gedeeld beslissingsrecht werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers

Transparantie

- Volledige transparantie o.m. op het vlak van de kosten
- Zowel naar de inrichter als naar de aangeslotenen en begunstigden

Efficiëntie

- Collectiviteit leidt tot betere onderhandelingspositie
- Vertrouwd met het werken met KSZ-gegevens
- Centrale inning bijdragen via RSZ of via de sectorale inrichter
- Operationele optimalisatie
- Minder kosten

Deze brochure is tot stand gekomen met de gewaardeerde medewerking van volgende PensioPlus-leden

Pensioenfonds Metaal OFP

Pensioenfonds
Metaal OFP

Pensioenfonds Federale Non-Profit/Social-Profitsector OFP

PENSIOENFONDS-FONDS DE PENSION
federale non-profitsector
secteur non-marchand fédéral

IBP Handel Brandstoffen OFP

Sociaal Fonds voor de
Handel in Brandstoffen

FBZ hout en stoffering

WOOD-life 126

Sefoplus OFP

Sefoplus OFP

Pensio TL OFP

PENSIO
TL

FBZ 2e Pijler Voeding

ALIMENTO

Volta FBZ

VOLTA

FBZ Bewaking

FSEG FBZB
Fonds de Sécurité d'Essence du Gardienage Fonds voor Bestaanbaarheid van de Bewaking

Pensio B OFP

pensio b

Pensioenfonds Vlaamse Non-Profit/Social-Profitsector OFP

Pensioenfonds
VLAAMSE NON-PROFIT/SOCIAL-PROFITSECTOR

Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten FBZ

podiumkunsten

Sociaal Fonds Verhuizingen FBZ

Sociaal Fonds
Verhuizingen

Contact

Wij hopen met deze brochure uw interesse in pensioenfondsen als mogelijk vehikel voor het beheer van sectorale pensioenplannen te hebben aangewakkerd. PensioPlus beschikt uiteraard over handleidingen en meer gedetailleerde en diepgaande informatie.

Binnen de schoot van PensioPlus bestaat er een permanente werkgroep die zich specifiek bezig houdt met sectorpensioenen. Deze werkgroep is samengesteld uit vertegenwoordigers van IBP's die sectorplannen beheren en van sectorale inrichters die beroep doen op een verzekeringsoplossing. Zij fungeert dus als globaal platform voor sectorplannen (met inbegrip van de verzekerde plannen). De werkgroep streeft ernaar ondersteunend te werken met het oog op de verdere uitbouw van de tweede pijler in het algemeen en sectorale pensioenplannen in het bijzonder.

Heeft u vragen over sectorpensioenen? Aarzel dan niet om met ons contact op te nemen via een van onderstaande kanalen. Wij staan u graag verder te woord.

PensioPlus

A. Reyerslaan 80, B-1030 Brussel, België

+32 2 706 85 45

info@pensioplus.be

www.pensioplus.be

0415 047 855 RPR Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank Brussel

A: Reyerslaan 80, B-1030 Brussel, België

T: +32 2 706 85 45

E: info@pensioplus.be

www.pensioplus.be

